

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **UNIMEX-INVEST, s. r. o.**, se sídlem Svojsíkova 2/1596, Ostrava, zastoupen JUDr. Jaromírem Hanušem, advokátem se sídlem Kosmova 961/20, Ostrava, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 9. 2016, č. j. 22 Af 111/2014 – 41,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 9. 2016, č. j. 22 Af 111/2014 – 41, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 26. 3. 2014, č. j. 993759/14/3203-05401-809557 (dále také „rozhodnutí o zastavení řízení“), Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj, Územní pracoviště Ostrava III (dále jen „správce daně“), rozhodl podle § 106 odst. 1 písm. e) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „daňový řád“), o zastavení řízení ve věci návrhu žalobce na obnovu řízení.

[2] Rozhodnutím ze dne 1. 10. 2014, č. j. 25816/14/5000-14203-711217 (dále jen „rozhodnutí o odvolání“), žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí o zastavení řízení.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí o odvolání žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Uvedl, že správce daně měl z úřední činnosti vědomost o tom, která řízení byla v případě žalobce pravomocně ukončena. Nebylo tak na místě vydat výzvu k odstranění vad podání

ohledně žalobcova návrhu na obnovu řízení ze dne 29. 5. 2013; toto podání bylo bezvadné a správce daně o něm měl meritorně rozhodnout. Podání žalobce ze dne 27. 2. 2014 tak nemělo být posouzeno jako nový, opožděný návrh na obnovu řízení.

[4] Krajský soud žalobu zamítl. Obsáhle shrnul obsah správního spisu a právní úpravu. Následně dovodil, že obnovu nalézacího řízení na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005 a roku 2006 bylo možné povolit pouze ve lhůtě pro stanovení daně. Předmětné lhůty uplynuly dne 31. 12. 2011. Z tohoto důvodu byl již první stěžovatelův návrh na obnovu řízení ze dne 29. 5. 2013 podán po uplynutí objektivní lhůty pro povolení obnovy řízení. Zkoumání běhu subjektivní lhůty pro obnovu řízení bylo tak podle soudu bez významu. Dalšími otázkami se krajský soud nezabýval a žalobu zamítl.

III.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. V kasační stížnosti vytýkal krajskému soudu, že se zabýval pouze částí žaloby, a sice otázkou plynutí objektivní lhůty pro povolení obnovy řízení ve vztahu k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005 a roku 2006. Nezabýval se dalšími pravomocně ukončenými řízení, jejichž obnovu stěžovatel rovněž požadoval (související penále, pokuty za opožděné tvrzení daně za roky 2010 a 2011 a související úrok z prodlení). K těmto řízením se krajský soud v rozsudku vůbec nevyjádřil a zaměřil se toliko na posouzení daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2005 a 2006. Krajský soud se tudíž nevypořádal s žalobními námitkami týkajícími se povolení obnovy všech dalších řízení. Dovojuje nepřezkoumatelnost rozsudku.

[6] S ohledem na výše uvedené navrhl zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na rozsudek krajského soudu, s jehož závěry se plně ztotožnil. Stěžovatel požadoval obnovu řízení týkajících se daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005 a 2006 včetně příslušenství. K těmto řízením se krajský soud v rozsudku vyjádřil. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Z obsahu správního spisu plyne, že správce daně dne 30. 5. 2013 pod č. j. 1845960/13 zaevidoval podání stěžovatele ze dne 29. 5. 2013 nazvané „*podnět k zahájení obnovy řízení*“. V tomto podání stěžovatel uvedl, že od května roku 2010 až doposud s ním byla vedena řada daňových řízení, která měla původ v nezákonném vymazání jednatele stěžovatele (Petr Nevlund) z obchodního rejstříku. Na základě rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě byl Petr Nevlund opět zapsán do obchodního rejstříku jako jednatel stěžovatele, a to se zpětnou účinností. Z tohoto důvodu stěžovatel navrhl, aby správce daně „*obnovil*

pokračování

veškerá daňová řízení, a to podle ustanovení § 117 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád“. Správce daně následně vydal výzvu k odstranění vad podání ze dne 12. 6. 2013, č. j. 1939176/13/3203-05400-803417, ve které sdělil, že z podání není zřejmé, která konkrétní daňová řízení chce stěžovatel obnovit. Správce daně následně stěžovatele vyrozuměním ze dne 1. 7. 2013, č. j. 2032671/13/3203-05400-803417, informoval, že dospěl k závěru, že vytýkané vady neodstranil, a jeho podání se tudíž stalo neúčinným (§ 74 odst. 3 daňového řádu).

[11] Dne 26. 2. 2014 bylo správci daně doručeno podání stěžovatele nazvané „*doplnění podnětu k zahájení obnovy řízení*“, č. j. 700643/14. Stěžovatel sdělil, že rozhodnutí správce daně č. j. 90042/10/390911806486 (rozhodnutí o odvolání proti doměření daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005), č. j. 90106/10/390911806486 (rozhodnutí o odvolání proti doměření daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2006), č. j. 93052/10/390911806486, č. j. 120612/10/390911806486 (platební výměry na daňové penále za prodlení úhrady daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005), a č. j. 120608/10/390911806486 (platební výměr na úrok z prodlení úhrady daně z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2006) nejsou účinná a nikdy nenabyla právní moci, neboť nebyla řádně doručena. Dále stěžovatel sdělil, že navrhuje, aby byla obnovena „*řízení ve věci doměření daní z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005 a 2006, včetně daňového penále, řízení o uložení pokuty za opožděné tvrzení daně za rok 2010 a za rok 2011 a případná související řízení o úroku z prodlení*“.

[12] Správce daně následně vydal rozhodnutí o zastavení řízení, kterým zastavil řízení ve věci návrhu na obnovu řízení (ukončených pěti výše identifikovanými rozhodnutími správce daně). Žalovaný poté zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí o zastavení řízení.

[13] Toto rozhodnutí napadl stěžovatel shora uvedenou žalobou, ve které brojl proti tomu, že byla vydána výzva k odstranění vad podání ohledně stěžovatelova návrhu na obnovu řízení ze dne 29. 5. 2013; toto podání bylo bezvadné a správce daně o něm měl meritorně rozhodnout.

[14] Jak vyplývá z rozsudku, krajský soud se touto otázkou explicitně nezabýval. Krajský soud žalobu zamítl s tím, že obnovu nalézacího řízení na dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2005 a roku 2006 bylo možné povolit pouze ve lhůtě pro stanovení daně. Předmětné lhůty však uplynuly dne 31. 12. 2011. Z tohoto důvodu byl již první stěžovatelův návrh na obnovu řízení ze dne 29. 5. 2013 podán po uplynutí objektivní lhůty pro povolení obnovy řízení. Zkoumání běhu subjektivní lhůty pro obnovu řízení bylo tak podle soudu bez významu. Dalšími otázkami se krajský soud nezabýval a žalobu zamítl.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti poukazoval na nepřezkoumatelnost rozsudku, resp. na to, že krajský soud žalobní argumentaci vypořádal pouze tvrzením, že uplynula objektivní lhůta k povolení obnovy řízení ve vztahu k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2005 a 2006. Stěžovatel k tomu dále poznamenal, že obnova řízení nebyla požadována pouze pro tato řízení, ale i pro další řízení. Těmi se však krajský soud nijak nezabýval.

[16] Nejvyšší správní soud stěžovateli přisvědčil. Krajský soud se předně nijak explicitně nezabýval podstatou žalobní argumentace, která mířila do vydání výzvy k odstranění vad podání ohledně žalobcova návrhu na obnovu řízení ze dne 29. 5. 2013. Krajský soud navíc tuto argumentaci vypořádal v podstatě pouze tím, že uplynula lhůta k povolení obnovy řízení ve vztahu k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období let 2005 a 2006.

[17] Předmětné rozhodnutí o zastavení řízení a návazně i rozhodnutí o odvolání, které bylo napadeno žalobou, se však netýkala jen daňových povinností za roky 2005 a 2006, ale i souvisejícího příslušenství vzniklého z důvodu prodlení s úhradou daně, tj. penále za prodlení úhrady daně (zdaňovací období roku 2005) a úroku z prodlení (zdaňovací období roku 2006). Ve výroku rozhodnutí o zastavení řízení totiž správce daně explicitně uvedl i platební výměry na penále a úrok z prodlení. Návazně se pak penále, resp. úroku z prodlení týkala i žaloba, v níž stěžovatel vyjádřil nesouhlas s uplynutím lhůty pro povolení obnovy řízení, který se z podstaty věci musí vztahovat ke všem řízením, ve kterých správní orgány předmětný názor vyslovily. V takové situaci nemohl krajský soud zamítnout žalobu pouze s tím, že uplynula objektivní lhůta ve vztahu k daňové povinnosti na dani z příjmů právnických osob, ale měl se zabývat i otázkou penále, resp. úroku z prodlení. Jinými slovy, rozhodl-li se krajský soud vypořádat veškerá stěžovatelova žalobní tvrzení stran běhu subjektivní lhůty pro povolení obnovy tím, že již uplynula objektivní tříletá lhůta pro povolení obnovy řízení, bylo nutné, aby tento jeho právní názor bylo možné vztáhnout k veškerým řízením, o nichž bylo správními orgány rozhodnuto. V rozsudku však žádná argumentace v tomto směru uvedena není.

[18] Zdejší soud v této souvislosti připomíná, že ačkoli penále za prodlení úhrady daně a úrok z prodlení, jako příslušenství daně, sledují osud daně (viz § 2 odst. 5 daňového řádu, resp. § 58 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném pro rozhodné období) je o těchto vydáváno samostatné rozhodnutí přezkoumatelné ve správním i soudním řízení (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 25. 1. 2012, č. j. 1 Afs 77/2011 - 91: *„Ačkoliv vyměření daně a předsání penále jsou dva spolu související úkony, dochází k vyměření daně a předsání penále dvěma samostatnými rozhodnutími správce daně. Proti těmto dvěma rozhodnutím lze brojit samostatnými odvoláními a žalobami, resp. kasačními stížnostmi.“* a odbornou literaturu - Baxa, J., Dráb O., Kaniová L., Lavický P., Schillerová, A. a Šimek, K. *Daňový řád. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2011).

[19] Krajský soud se tudíž měl věnovat možnosti povolení obnovy řízení i ve vztahu k daňovému penále (za zdaňovací období roku 2005) a úroku z prodlení (za zdaňovací období roku 2006). Vzhledem k tomu, že tak nepostupoval, odepřel v konečném důsledku stěžovateli v předmětné části právo na soudní ochranu a zatížil svoje řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (podpůrně srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 47/2005 - 96).

[20] Tento fakt je posílen tím, že podle data vydání předmětných platebních výměrů na penále a úrok z prodlení neuplynula v době prvního návrhu na obnovu řízení obecná tříletá lhůta pro povolení obnovy dle § 119 odst. 4 věta poslední daňového řádu.

[21] Z výše uvedených důvodů nemohl rozsudek krajského soudu obstát. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, ve kterém je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

pokračování

[22] V dalším řízení krajský soud výše uvedená pochybení napraví. Krajský soud tedy řádně vypořádá všechny uplatněné žalobní námitky, přičemž bude mít na paměti i jejich obsah a smysl (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, sp. zn. I. ÚS 729/2000, sp. zn. I. ÚS 116/05, sp. zn. IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09, sp. zn. IV. ÚS 919/14 ze dne 10. 12. 2014 atp.). Pokud dojde k závěru, že žalobu je třeba zamítnout z důvodu uplynutí subjektivních či objektivních lhůt, řádně to odůvodní.

[23] Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu